

A Son-Rise program története, Raun története

Forrás: Barry Neil Kaufman: Son-Rise The Miracle Continues című könyve (Kaufman, B. N. 1994)

Raun Kaufman szülei harmadik gyermekeként született két egészséges lány után. A szülés minden segédeszköz és gyógyszerek nélkül zajlott. Raun egyből felsírt. Apgar értéke 10/10 volt.

Élete első hónapja alatt Raun éjjel-nappal sírt. Nem reagált, ha felvették, etették. A szülők elvitték orvoshoz, aki azt mondta, hogy a kisfiú tökéletesen egészséges. A 4. héten súlyos fülgyulladás jelentkezett nála. Az orvos antibiotikumot írt fel. Raun továbbra is sokat sírt. A doktor növelte a gyógyszeradagot. A fertőzés Raun füléről átterjedt a torkára. Az antibiotikumok következtében kis mértékű kiszáradás jelentkezett, ami hamarosan kritikussá vált. Samahria, az édesanya visszavitte Raunt a gyermekorvoshoz, aki beutalta őt az intenzív osztályra. A gyulladás károkat okozott. Mindkét dobhártyája megrepedt, amely siketséget is eredményezhetett. A szülőknek ez nem számított.

„Ha Raun siket vagy részben siket lett, megtalálnánk a módját, hogy eljuttassuk a világ zenéjéhez.”

Az egyetlen, ami számított, hogy életben volt és újra gyarapodásnak indult. Raun teljesen más gyermekként tért haza a kórházból, egészségtől kicsattanó, játékos és fájdalomtól mentes volt. Állandóan mosolygott. Az első évben megfelelően fejlődött, hallása kőtűnő volt, az egyetlen, amiben eltérés mutatkozott: nem nyújtotta ki a karját, hogy felvegyék. Amikor egy éves lett, egyre kevésbé reagált a nevére és a különféle hangokra. Úgy tűnt, mintha hallása fokozatosan csökkent volna. Hétről-hétre egyre zárkózottabb lett. A szülők megvizsgáltatták Raun hallását. Az orvosok azt mondták, hogy a lehetséges hallásvesztés ellenére minden rendben van a fiúval és biztosították a szülőket, hogy ne aggódjanak zárkózottsága miatt, ki fogja nőni az esetleges furcsaságokat. Az elkövetkező négy hónap alatt Raun vélt vagy lehetséges hallásvesztése passzivitással és egy pontba való bámulással bővült. Úgy tűnt, hogy a családtagokkal való interakció helyett a magányos játékot részesíti előnyben, amikor felvették, karjai teste mellett lógtak, mintha nem kapcsolódtak volna ahhoz. Gyakran nemtetszését vagy kellemetlenséget fejezett ki fizikai kontaktus esetén. Szülei kezét eltolta, ha meg akarták ölelni vagy simogatni. Ragaszkodott az azonosságához és bizonyos rutinokhoz. Mindig ugyanazt az egy vagy két játékot választotta és a lakás egy bizonyos helyére vonult el, hogy egyedül legyen. Hallási képességeit illetően néhány nyilvánvaló következtetés mutatkozott. Úgy

tűnt, nem hall meg éles, közeli hangokat, de odafigyel lágy és távoli hangokra. Máskor egy hang, amire nem reagált korábban, felkeltette az érdeklődését. Az addig használt hangok és az egy-két szó, amit utánzott, nem tartoztak többet szókészletéhez. Ahelyett, hogy elsajátította volna a nyelvet, néma lett. Még a nyelvelsajátítás előtti mutatók, illetve gesztusai is eltűntek. Szülei visszavitték Raunt a kórházba, ahol tájékoztatták őket arról, hogy fiuk hall, de furcsa, visszahúzódó viselkedése nehézkessé teszi a megfelelő diagnózis felállítását.

Az édesapa elkezdte összegyűjteni Raun viselkedésének jegyeit: órákig hintázott előre-hátra, tárgyokat pörgetett, kezeit vadul legyezgette, belemerült élettelen tárgyakkal való játékba. Önstimuláló mosolya és ujjainak ajkaihoz való érintgetése örökkévalósággá vált. Raun csöndes egyedüllétének volt egyfajta hatalma. Úgy tűnt, mintha mély meditatív állapotából, melybe gyakran került, senki nem tudná kimozdítani. Az embereket eltolta magától, elkerülte a szemkontaktust. Gyakorta bámult hosszasan egy pontba, és ahelyett, hogy az emberekre nézett volna, inkább átnézett rajtuk.

“És mégis, ahogy egy láthatatlan és áthatolhatatlan fal mögé került, békésnek tűnt, lenyűgözve egy olyan világtól, amit egyikünk sem sejtethett.”

Ahogy az édesapa egy délután a parkban hintáztatta Raunt, egy szó jutott eszébe: autizmus. A szakemberek egyike sem említette ezt a lehetőséget. Ahogy megosztotta gondolatát feleségével:

„Samahria és én egymásra néztünk csendben, egymás szemében keresve saját reakcióinkat. Aztán megvizsgáltuk saját félelmeinket, kétségbeesésünket és felfedezésünk lehetséges szörnyűségét. Végül eldöntöttük: megpróbáljuk rendbe hozni, átlátni, ami történt. Ha Raun autista, segítünk neki. Szeretni fogjuk. Nővéreivel együtt találunk utat.”

Samahria végeláthatatlan telefonbeszélgetéseket folytatott szakemberekkel. Tanácsaik összefüggéstelenek és ellentmondásosak voltak:

„Túl fiatal. / Soha nem látjuk őket ilyen fiatalon. / Menjenek ide, menjenek oda. / Reménytelen. / Nagyszerű, a legjobb, ha fiatalon kezdünk velük foglalkozni. / Végeztessenek el egy teljes pszichiátriai felmérést. / Nézzenek vele szembe most: valószínűleg intézetben kell elhelyezni. / Szükség lesz egy

neurológiai kivizsgálásra és egy EEG-re. / Valószínűleg kinövi majd. / Olyan keveset tudunk az autizmusról. / Nem sokat tudunk tenni, hozzák el egy év múlva.”

A szülők szeretnék volna, ha az orvosok egy átfogó vizsgálatot végeznek el fiukon. Raun ekkor majdnem 17 hónapos volt. A klinikán az orvosok megerősítették Raun komoly fejlődési rendellenességét és az autizmusra utaló viselkedési jegyek meglétét. A diagnózist nem akarták felállítani, mert az gyakran önbeteljesítő jóslatként működik, és a későbbiekben kizárhatná Raunt bizonyos iskolákból. Azt mondták a szülőknek, hogy egy év múlva még egyszer megvizsgálják a kisfiút. Kaufmanék segítséget akartak, nem egy elvont diagnózist. Ezért újabb vizsgálatokat kértek, melyek megerősítették azt, hogy Raun autista. Egy teszt 30 IQ pont alatti intelligenciát mutatott. Újabb szakembereket kerestek fel, akik szintén nem ajánlottak azonnali segítséget, mert nem volt megfelelő eszközük egy ilyen fiatal gyermek fejlesztéséhez. Illetve voltak, akik nem sok reményt fűztek ahhoz, hogy egy ilyen alacsonyan funkcionáló gyermek fejlődhet. A sorok között a szülők azt érezhették, hogy fölösleges sietni, mindegy, hogy most vagy később kezdik a terápiát, az eredmény úgyis ugyanaz lesz: egy súlyosan diszfunkcionáló lény. „Egy másik orvos szomorúan rázta a fejét mikor látta Raunt boldogan körbe-körbe forogni. Milyen borzasztó” mormolta. Erre én azt válaszoltam, hogy mi soha nem akarunk gyermekünkre, vagy bármely gyermekre úgy gondolni, mint valami borzasztó dologra. Nem mondtunk ellent a szakembereknek, fiunk valóban olyan volt, mint aki egy másik bolygóról csöppent közénk. De mi látni akartuk egyediségét, csodálatosságát – igen, csodálatosságát is. Az orvos elég szomorúan nézett ránk és megpróbált meggyőzni bennünket Raun állapotának szerencsétlen prognózisáról. Kollégája azt sugallta, szerencsések vagyunk, hogy van két normál gyermekünk. Sőt azt mondta, hogy figyelmünket rájuk kellene koncentrálnunk, és előbb-utóbb meg kellene fontolnunk az intézeti elhelyezést fiunk számára. Soha nem akartuk gyermekünket az ő szemükön keresztül látni. Samahria és én mondogattuk egymásnak:

„Ezek csak az ő ítéleteik és meggyőződések. Senki nem jósolhatja meg a jövőt, még ezek a szakemberek sem. Elhatároztuk, hogy reménykedni fogunk, még ha mások irreálisnak is tartják nézőpontunkat. Remény nélkül nincs okunk folytatni.”

A felmérések után Kaufmanék diagnózisokkal és teszteredményekkel rendelkeztek ugyan, de sehol nem kaptak segítséget. Nem értették, miért mondják a szakemberek, hogy annál jobb, minél

hamarabb segítenek az ilyen gyerekeknek, ugyanakkor elfordulnak Rauntól. Végül is miért sietnének az orvosok, ha abban hisznek, hogy az autizmus visszafordíthatatlan és megszüntethetetlen állapot. Úgy érezték, azonnal be kell avatkozniuk, hiszen fiuk egyre távolabb kerül tőlük, egyre inkább bezárkózik saját világába. Raun zavarodott lett, elveszve egyre erősödő önstimuláló cselekvéseiben. Segítséget sehol nem ajánlottak ennek a 18 hónapos csöppségnek.

A szülők ellátogattak a Nemzeti Autista Szövetség találkozóira, ahol arra bátorították őket, hogy fogadják el: az autizmus egy életen át tartó állapot, nincs rá gyógymód. Intették őket, legyenek realisták.

„Tudtuk, hogy jót akartak, de azt is tudtuk, hogy az ilyen meggyőződések önbeteljesítő jóslatként működhetnek. Hogyan érhetjük el a csillagokat, ha nem hiszünk abban, hogy eljuthatunk odáig? Annyival többet akartunk. Tudtuk, hogy mindannyian a legjobbat akarták gyermeküknek, de azt is tudtuk, hogy nekünk egy nagyon különböző utat kell járnunk. Hittünk Raunban. Tudtuk, hogy rajtunk és rajta múlik. Ha el lehet érni őt, és át lehet hozni a mi világunkba, akkor most kell cselekednünk. Másra nem számíthatunk, csak magunkra. Mély elszántságunkon kívül, hogy elérjük Raunt és segítsünk neki elérni bennünket, nem volt sok más, amiből kiindulhattunk.”

Úgy döntöttek önmagukkal, érzéseik, meggyőződéseik megvizsgálásával, ha szükséges, megváltoztatásával látnak neki a nagy kalandnak. A szakemberek, rokonok, barátok szörnyű, tragikus jelzőkkel illették Raunt. A szülők az ellenkezőjét látták fiukban. Számukra Raun egy csoda volt, egy lehetőség, egy szeretnivaló különleges lény. Ez a látásmód gazdagsághoz és optimizmushoz vezetett, míg mások meggyőződése elkeseredéshez, aggodalomhoz. Raun állapota akkor okozott volna boldogtalanságot számukra, ha azt rossznak ítélik.

Az emberek gyakran azt gondolják az autista gyermekekről, hogy állapotuk boldogtalanságot okoz. Kaufmanék az Option módszer tanulmányozása és gyakorlása során megértették, hogy senki más, csak mi vagyunk azok, akik saját boldogtalanságunkat, vagy boldogságunkat okozzuk. Csak nekünk van hatalmunk ehhez, mert érzéseink nem az események következményei, hanem meggyőződéseinkből fakadnak. Ha abban hiszünk, hogy egy gyermek fogyatékosága vagy sérülése tragikus, reménytelen és visszafordíthatatlan, akkor aszerint cselekszünk. Nem próbálunk meg segíteni valakinek, akiről azt hisszük, hogy menthetetlen. A szülők a következő kérdéseket fogalmazták meg magukban.

“Miért ne lehetnénk akkor is boldogok, ha még nincsenek a kezünkben a válaszok, ha Raun viselkedésének problémái vagy kapcsolatunk vele még nem oldódott meg? Miért lenne szükségünk arra, hogy Raun egy bizonyos módon viselkedjen, mielőtt megengednénk magunknak, hogy pozitív érzéseink legyenek vele és önmagunkkal kapcsolatban? Miért kellene a helyzetnek kedvező irányba változnia ahhoz, hogy örüljünk fiunknak? Miért tekintünk oly sokszor a boldogságra, mint jutalomra, amit csak azután érezhetünk, miután elértünk valamit?”

Meg akarták találni annak az útját, hogy kapcsolatot alakítsanak ki fiukkal. Azt akarták, hogy Raun megtudja mennyire nagyon szeretik. Samahria és Bears végeláthatatlan órákat töltöttek félelmeik vizsgálatával. Egyetlen gondolatot vagy feltevést sem hagytak ki, bármilyen nehéz is volt szembenézni azokkal. Ha úgy érezték, sírniuk kell, sírtak, ha örülni akartak, örültek. Tudták, minél többet megértenek önmagukkal, érzéseikkel kapcsolatban, annál inkább tudnak fiuknak segíteni. Tisztán akartak látni. Mindent kimondtak, minden boldogtalan gondolatot, negatív érzést kitettek az asztalra. Érzelmi nagytakarítást végeztek, és a végén szabadnak, élettellel telinek érezték magukat, tele elszántsággal.

„Miért ne vehetnénk az elfogadás, szeretet, ítéletek elengedésének alapelveit, melyeket felnőtteknek tanítunk, és használhatnánk azokat egy program megalkotásához, hogy elérjünk Raunhoz hasonló gyermekeket? Számunkra az elfogadás soha nem jelentett passzivitást. Ez a hozzáállás segített bennünket abban, hogy megnyissuk szívünket és tárt karokkal fogadjunk embereket és élethelyzeteket, melyeket korábban megítéltünk és elkerültünk.”

Így kezdődött ez a csodálatos utazás, amit Kaufmanék együtt tettek meg, hogy segítsenek családjuk különleges tagján.

“Nincsenek feltételek. Nincsenek elvárások. Nincsenek ítéletek. Ez az attitűd mutatja az irányt Raunnal kapcsolatban. Folyamatosan az elfogadást és bátorítást tartjuk majd szem előtt. Úgy döntöttünk “izmusai” (*repetitív, zárt cselekvések, mint ringatózás, pörgetés, repkedés stb. – a fordító*) teljesen rendben vannak. Sőt, kezdeti megfigyeléseink alapján úgy gondoltuk, lehet, hogy ezeket az

izmusokat arra használja Raun, hogy értelmet találjon a komplex, bizarr, összezavaró érzékelések halmazában. Talán ezek az izmusok a világgal való boldogulás egy egészséges útját reprezentálták. Először ismernünk kell őt teljesen. Maratoni megfigyeléseket végeztünk. Samahria és én végeláthatatlan órákat töltöttünk Raunnal ülve és figyelve őt. Alapos jegyzeteket készítettünk, melyeket a nap végén átnéztünk.”

Nézték Raunt, ahogy hintázott és megpróbált minden kerek tárgyat pörgetni. Elkezdtek utánozni őt - nem csak Raun miatt, hanem önmaguk miatt is. Azt remélték, hogy bepillantást nyerhetnek, megérthetnek valami fontosat. Hittek abban, hogy ez azon kevés csatornák egyike, mely nyitva áll előttük, s melyen keresztül eljuttathatják Raunhoz az üzenetet, hogy ott vannak vele és szeretik őt. Nem akartak elmulasztani egyetlen jelet sem, amit Raun adott. Ha Raun nem tudta követni őket, akkor ők akarták követni őt. Az utánzást kiterjesztették a megfigyelési időn túlra is. Amikor Raun tányérokat pörgetett, mindenki, aki a szobában volt elkezdett pörgetni körülötte. Esetenként akár hét ember is egyszerre pörgetett Raun körül. Ezzel izmusait egy elfogadott, örömteli, közös tevékenységgé varázsolták. Ez volt a módja, hogy vele legyenek, hogy megmutassák neki, elfogadják őt úgy, ahogy van, bármi, amit csinál teljesen rendben van, hogy szeretik őt, törődnek vele. Tisztelték gyermeküket, úgy gondolták, Raunak joga van annak lenni, aki.

„Ha egy program csak részben is helytelenítéssel kezdődik, ha csak hallgatólagosan - azon az elképzelésen alapul, hogy ezek a kis emberek és viselkedésük valamely módon rossz - mi lehet az eredmény? Amikor nyomást gyakorlunk emberekre, ők automatikusan viszonzózzák azt, ha nyomjuk őket, ellenünk tartanak. Viselkedésmódosító programok erőteljes üzenetet közvetítenek a gyerekek felé: azt, hogy a gyerekeknek muszáj a terapeuta vagy tanár elvárásait teljesíteniük.

A gyermek akarata nem számít. A helytelennek nevezett viselkedést, melyet a gyermek sokszor önmaga megnyugtatóra vagy az összpontosításra fejleszt ki, durván, időnként erőszakosan akarják megszüntetni. Miért akarna bármely gyermek - főleg, akinek nehézségei vannak, hogy feldolgozza, megértse a világot- kommunikálni vagy közeledni valakihez, aki helyteleníti viselkedését? Miért akarna tanulni valakitől, aki nem engedi alapvető emberi jogait érvényesülni? Miért hagyjuk figyelmen kívül a gyermek érdeklődését és kívánságait? Amit terápia vagy oktatás néven művelnek ezekkel a gyerekekkel gyermekbántalmazásnak minősülne bármely otthonban vagy iskolában. Hogyan ítélném én vagy bárki más 18 hónapos fiam viselkedését nem megfelelőnek vagy

rossznak, hogy aztán erőszakkal, lekötözéssel vagy ütéssel kényszerítsem változásra? Ha Raun rám tudna nézni, tudom, hogy megtenné. Ha tudna beszélni, használná a nyelvet, mint más gyerekek. Pörget, ringatózik, repdes az ujjával, hogy gondoskodjon magáról. Miért - érveltem - akarnék valaha is támadni valamit, amit nem értek? Miért csináljunk ellenséget állapotából? Miért ne legyünk nyitottak, ismerjük meg azt és tegyük a barátunkká? Úgy gondoltuk, hogy sok szakember, aki különleges gyermekekkel dolgozik, nem tesz fel magának egyszerű, alapvető kérdéseket. Jót akarnak, de nem vesznek figyelembe alapvető emberi megfontolásokat. Lehet, hogy megnyernek pillanatnyi csatákat, háborút indítva a nem megfelelő viselkedés ellen, de végül elveszítik a személyt, akit meg akartak menteni. Mi máshogy közelítettünk Raunhoz. Mi tiszteltük és becsültük őt, bár még csak kisgyermek volt. Hittünk abban, ha minden lehetséges módon azt közvetítjük felé, hogy szeretjük és elfogadjuk őt, az első és legfontosabb lépést tesszük meg az utunk során. Ha Raun nem tud a mi világunkba jönni, szívesen megyünk mi az övébe. Munkánk gyümölcse nagyon csekély lenne, ha húznánk-vonnánk őt. Ha belépünk a világába, azt vele kell megtennünk, az ő engedélyével. Azt akartuk, hogy tetteink harmóniában legyenek az ő akaratával. Mint mindenki, Raun is a tőle telhető legjobbat teszi. Ha többet akarunk tőle, segítenünk kell őt abban, hogy ő maga többet akarjon.”

Bár hosszú órákat töltöttek Raunnal, nem tűnt úgy, hogy fiúk felismerné őket, hogy többet jelentenek számára, mint bárki más. Az emberek zajosak, kiszámíthatatlanok, kontrollálhatatlanok. Valószínűleg csak érzékek halmazát jelentették Raun számára. S ha ez így volt, miért ne zárta volna ki őket, miért ne választotta volna a tárgyak békésebb és kiszámíthatóbb világát? Ahogy Raun hatalmas energiát fektetett tárgyak manipulálásába, magányos maradt. A tanuláshoz és nyelvelsajátításhoz szükséges figyelem és utánzás hiányoztak ennél a kisfiúnál. Figyelve Raunt, szülei arra jutottak, hogy a Raunhoz hasonló gyerekek azért nem vagy csak korlátozott mértékben alakítanak ki kapcsolatot emberekkel, mert az borzasztóan nehéz számukra. Raun is, mint bárki más azt teszi, amivel meg tud birkózni. Hatalmas elszántságra és elhatározásra lesz szüksége, hogy elhagyjon egy számára érthető, emészthető, kényelmes világot és lépéseket tegyen egy érthetetlen felé. Neki kell végigmennie az úton, a család csak mellette állhat és segítheti őt. Samahria és Bears tudták, hogy fiúknak hatalmas erőfeszítéseket kell majd tennie, hogy elérje mindazt, amit mások könnyűszerrel teljesítenek. Csak egy nagyon motivált ember vállalkozna ilyen útra. A szülők a világ legnagyobb bohócának szerepébe bújtak, hogy izgalmasak legyenek fiúk számára, hogy ösztönözzék őt egy látszólag áttörhetetlen fal áttörésére. Azt remélték, hogy utat nyithatnak világába, és új lehetőségeket nyújthatnak számára.

A szülők fontosnak tartották, hogy zavaró körülményektől mentes környezetet találjanak fiuknak, olyat, amellyel Raun a lehető legkevesebb erőfeszítéssel tud majd megbirkózni. A fürdőszoba mellett döntöttek, ahol a legkevesebb volt a vizuális és auditív inger. A falak és a padló nem volt mintás, a vécékagylótól és a kádtól eltekintve elég sivár volt a környezet. Az első napokban Samahria csöndesen ült a földön fiával. Ha Raun ringatózott ő is ringatózott, csatlakozva a gyermek ritmusához. Ha Raun egy pontba bámult, az anyuka is ezt tette. Azzal, hogy csatlakozott Raunhoz, megpróbálta megtalálni az értelmét izmusainak, és megérezni azt, hogy miért is jók vagy hasznosak azok fia számára. Remélte, hogy Raun valami kis jelét adja annak, hogy tudatában van édesanyja jelenlétének. Samahria így lépett be fia különleges világába. Az édesanya részvétele Raun mozgásaiban nem volt passzív. Samahria hitelessége és lelkesedése lehetővé tette önmaga számára, hogy részesedjen fia világában. Az édesanya aktív, de gyengéd, élettel teli, de békés maradt. A fürdőszobában mindig volt elegendő olyan tárgy, amit Raun szeretett pörgetni. Samahria szerette volna, hogy fia tudja, attól, hogy vele van nem lesz semmitől megfosztva. Bármikor foglalatoskodhatott izmusaival. Ahelyett, hogy a szülők harcoltak vagy elnyomták volna azokat, csatornának használták, melyen keresztül remélték, hogy kifejezhetik szeretetüket fiuk iránt. Napok teltek el a fürdőszobában úgy, hogy Raun semmi jelét nem adta annak, hogy tudja, édesanyja ott van vele. Samahria szándéka az volt, hogy emberi és csalogató legyen, ne ijesztő. Többnyire csöndben volt és megpróbált olyan kiszámítható lenni, amennyire csak lehetséges. Mivel azt feltételezték, hogy Raunak nehézsége volt az információk feldolgozásával, ezért könnyen emészthetők akartak lenni számára.

A 11. napon két óra együttes pörgetés után Samahria azt vette észre, hogy fia a szeme sarkából rápillant. Ezek után Raun aktívabb lett. Elkezdte vizsgálgatni a falakat és a fürdőszoba tartozékait. Fizikai kontaktus terén is előrelépést lehetett megfigyelni. Míg korábban elhúzódott, most hagyta, hogy édesanyja megérintse.

Samahria többnyire Raunnal szemben, a földön helyezkedett el. Ezzel célja az volt, hogy Raunnak minél könnyebb legyen az ő szemébe néznie. Elengedhetetlen volt a szemkontaktus ahhoz, hogy Raun utánozni tudja a körülötte levőket, és ezáltal tanuljon. Nagy hangsúlyt fektettek a szemkontaktus fejlesztésére. Ezentúl a szülők etetésnél leültek Raunnal szemben. Minden egyes alkalommal, amikor ételt tettek a kanálra azt saját arcuk elé vitték, és néhány másodpercig szemük előtt tartották. Raun szemeivel követte az ételt. Ahogy túlnézett azon, és szülei szemébe nézett, ők mosolyogtak rá, azt mondták „egyél” és megetették. A szemkontaktus fejlesztésén túl azt akarták

megmutatni neki, hogy hasznosak a számára. Minden étkezés körülbelül 30 szemkontaktust jelentett. A szülők azonnali fejlődést észleltek a szemkontaktus és Raun aktivitása terén, de soha nem kényszerítették, erőltették fiukat, és soha nem helytelenítették őt, ha nem volt elérhető számukra. Samahria újabb és újabb játékokat talált ki fia számára: meleg majd hideg vízbe lógatta a kezét, teniszlabdát gurított neki vagy a kezébe tette, csikizte, feldobálta őt a levegőbe.

“Nagyon rövid idő alatt Samahria és én mérhetetlenül sokat nőtünk emberileg. Embereket tanítottunk arra, hogyan vizsgálják meg meggyőződéseiket, lépjenek túl ítéleteiken, változtassák meg élepszemléletüket és alakítsanak ki egy szeretőbb, elfogadóbb attitűdöt. Ez számunkra is egy alapvető új szemléletet nyújtott ahhoz, hogy hogyan éljük az életünket. Ami eredetileg egy terápiás, képzési módszer volt, valódi áldásnak bizonyult. Kiváltságos helyzetben éreztük magunkat, hogy Raun az életünk része, és megtisztelve, hogy Bryn és Thea szülei lehettünk. Észrevettük, hogy olyan szinten megnyitottuk a szívünket és az elménket, mint soha korábban! Csodák mindig is körülvettek bennünket, de most láttuk és megbecsültük azokat. Raun egyike volt ezeknek a csodáknak. Lélegzett, mosolygott, főleg, amikor tányérjait pörgette a földön. Nem mindennapi tehetséggel és örömmel volt megáldva. Bár nem volt “szülők álma” gyermek, de mi láttuk a csodát ebben a kisfiúban. Ítéletektől és elvárásoktól szabadon megláthattuk azt, ami különböző, egyedülálló, mégis lenyűgöző és értékes: egy másik kis személyt közöttünk- Isten egy gyermekét.”

A szülők folytatták stimulációs, ingerekkel gazdagított programjukat. Az időkeretet kiterjesztették úgy, hogy a hét minden napján, minden egyes órában, amit Raun ébren töltött (ez körülbelül napi 12 óra volt) dolgoztak vele. Raun elkezdett megérteni és felismerni néhány szót és kifejezést. Hogy segítsenek neki feldolgozni a szavak jelentését, leegyszerűsítették nyelvhasználatukat.

Több alkalommal elvitték Raunt a parkba. Mivel valamilyen szintű kontaktus kifejlődött Raun és szülei között a fürdőszobában, tovább akartak vizsgálni más környezetet használva erre a célra. Raun merevebbnek mutatkozott, mint általában, szinte mechanikusan mozgott. Rövid pillantást vetett a fákra, a fűre, az emberekre, majd elkezdett körökben szaladni, vadul legyezve kezeit, egyértelműen nem adva alkalmat bármilyen kontaktusra. Talán túl sok volt ez az inger ennek a túlérzékeny kisfiúnak. A szülők megkérdőjelezték az ilyen kirándulások hasznosságát.

Samahria elkezdett zenét játszani Raunak, amire ő egyből figyelmes lett. Egyik reggel Raun besétált a fürdőbe és egyenesen a magnóhoz ment. Megfordult és Samahria szemébe nézett. Bár nem

mondott semmit, nem használt semmilyen gesztus, az anyuka felugrott és bekapcsolta a magnót. Ez volt Raun első igazi kommunikációs próbálkozása.

A szülők továbbra is csatlakoztak Raun izmusaihoz, és megpróbálták minden tőle jövő jelre figyelni. Azt akarták mutatni fiuknak, hogy minimális erőfeszítéssel mozgatni tudja a világot maga körül, változásokat tud létrehozni, kezében lehet a kontrol, és hogy csak akarni valamit, lehet eredményes és szórakoztató. Raun izmusaihoz való csatlakozás igazi eredményt hozott. Egyre többször nézte szüleit, ahogy kapcsolódtak hozzá, és egyre kevesebb időt töltött ezekkel az önstimuláló cselekvésekkel. Figyelmesebb lett az ételre, zenére, kontaktusra. Ezért szülei új játékokat hoztak a szobába: építőkockákat, egyszerű kirakókat, állatformákat, játékokat, melyekkel a formaegyeztetést, színek, formák felismerését gyakorolhatta.

Ahogy Raun ügyessége és részvétele növekedett, arra bátorították, hogy maga kezdeményezzen és irányítsa az együtt töltött időt. Játékokat helyeztek el előtte a földön, így Raun ki tudta választani melyikkel akart játszani. Ezzel ő határozta meg a tevékenység irányát.

Samahria és Bears bíztak Raunban, mint saját maga legjobb tanárában. Szerepük világosabb lett: vele menni, érzékenynek lenni az akarataira. Válaszoltak a jelzéseire, amikor Raun ringatózni akart vele ringatóztak, kirakóztak, ha az érdekelte, megetették, ha az ételt választotta. Tulajdonképpen Raun diákjai lettek, arra bátorítva őt, hogy önmaga találja meg az autizmusból kifelé vezető utat.

Első hónap végére Raun képes volt szemkontaktusra, elfogadott rövid idejű emberi érintést, és valamilyen szinten érdeklődött zene, kirakók, és egyéb játékok iránt. A szülők felajánlották Raun két nővérének, hogy csatlakozzanak a programhoz, ha kedvük tartja. A lányok lelkesen mondtak igent. A szülők elmagyarázták nekik az alapokat, és ezentúl valóban, mint egy csapat dolgoztak együtt.

Elmondták nekik, hogy csak legyenek ott Raunnal, szeressék, bátorítsák őt, és ünnepeljenek minden előrelépést. A szülők többször hangsúlyozták Theának és Brynnek, hogy milyen fontos a részvételük, de ha abba akarják azt hagyni, szabadon tehetik.

A pszichológusok és pszichiáterek elítélték Kaufmanék tevékenységét. Azt mondták, hogy Raun viselkedése "beteg" és nem megfelelő. Ahelyett, hogy bátorítanák, meg kellene akadályozni.

„Mi nem akartunk ítélni felette, szeretni akartuk őt, tanulni a világáról, hogy segíthessünk neki. Látásmódunk nem a semmiből jött. Keményen dolgoztunk Raun születése előtt, hogy megváltoztassuk a világnézetünket és túllépünk ítéleteinken. Az önvizsgálatok és a fejlődés által felkészültünk erre a pillanatra, ami lehetővé tette számunkra, hogy rátaláljunk önmagunkban egy

békés, mégis energiával teli helyre, és szeretettel, elfogadással, elszántsággal üdvözöljük különleges fiunkat. Emlékszem az egyik alkalom során - melyen tanítottunk - egy nő odafordult a férjéhez és azt kérte tőle: “Kérlek, nem tudnál csak szeretni, úgy, ahogy vagyok?”. Nem ez az, amit mindannyiunk szeretne? Samahria és én hittünk abban, hogy ha Raun számára kézzelfoghatóvá tesszük az ilyen fajta szeretet, az hatalmas változást hozhat életében. Arra a következtetésre jutottunk, hogy nem az számít, amit teszünk, hanem, hogy milyen attitűddel tesszük azt. Ugyanaz a tevékenység ítéletmentes hozzáállás nélkül, nem hozott volna ugyanolyan eredményt. Raun tudná. Majdnem telepatikusnak tűnt azon képessége, hogy felismerje a körülötte levők hangulatát és kényelmetlenségeit. Elhúzódott azoktól, akik a kényelmetlenség jeleit mutatták tettei miatt. Ha azt akartuk, hogy közelebb jöjjön hozzánk, vonzónak kellett lennünk. Pantomim nem működne. Elfogadónak és szeretettel telinek kellett lennünk a legmélyebb szinten. Ez az attitűd biztonságos helyet teremtett Raun számára a felfedezésre és növekedésre. Egyszerre egy napra koncentráltunk. Se a holnap, se a tegnap nem számított, csak a ma. Azt akartuk mutatni Raunnak, hogy kis erőfeszítéssel változásokat hozhat létre, kontrolálhatja a külvilágot. Ezért például a vacsoránál, ha vadul rázta a fejét, mi is mindannyian azt tettük, ha mosolygott visszamosolyogtunk, ha kinyújtotta a nyelvét mi is kinyújtottuk a mienket. Volt, amikor nem reagált, de volt, hogy örömmel nézett bennünket vagy mosolygott.”

A program 5. hetében a szülők újra elvitték Raunt egy vizsgálatra. A szakemberek szkeptikusak voltak. Azt mondták Kaufmanéknak, hogy az autista gyermekek a legelérhetetlenebbek, a legnehezebb velük dolgozni. A legjobb esetben is a végeredmény egy súlyosan diszfunkcionáló lény lenne, aki felügyeletet igényel. Nem akarták, hogy a szülők irreális reményeket tápláljanak. Kaufmanék ezzel nem értettek egyet.

“A remény tartott bennünket életben, és adta az energiát programunkhoz. Tudtuk, hogy nincsenek garanciák, sőt, hogy a leghosszabb játszmat játsszuk.”

Raunnal töltött időn túl találtak időt saját magukra és még jobban odafigyeltek két lányukra. Külön-külön töltöttek velük időt, ami csak a sajátjuk volt. Fontosak voltak a velük való beszélgetések, többek között érzelmeikről. Kikérték a lányok tanácsait Raunnal és a programmal kapcsolatban, ezzel is mutatva nekik, mennyire fontosak.

A nyolcadik héten egyik reggel Raun megállt a hűtő előtt és elkezdett sírni. Samahria megkérdezte tőle, hogy narancslevet kér-e. Erre még erőteljesebben sírt. Samahria tudta, hogy fia áttört egy ismeretlen gátat, hogy kifejezze akarátát. Ahelyett, hogy a kommunikáció egy szociálisan elfogadhatóbb módját kezdte volna el tanítani Raunnak, Samahria felpattant és azonnal adott neki narancslevet. Ahogy Raun ivott, édesanyja tapsolt örömeiben és ünnepelte fiát. Szintén ezen a héten Raun elkezdett szavakat utánozni, de nem értelemszerűen, csak echolált. Mivel Samahria közel két hónapja egymaga heti 75 órát dolgozott fiával, úgy döntöttek segítőköt keresnek. A program egyik új résztvevője amiatt aggódott, hogy képességeit Raun előrelépései alapján ítélik majd meg. A szülők biztosították, hogy erről szó sincs. Ők mindig megengedték Raunnak, hogy saját érdeklődése alapján válasszon, hogy eldöntse létesít-e kontaktust vagy visszahúzódik. Raun saját maga hozza meg döntéseit, aki vele játszik, csak megmutathat neki dolgokat, javasolhat tevékenységeket és segítheti őt, hogy részt vegyen azokban.

Raun önstimuláló cselekvései és képtelensége arra, hogy információkat dolgozzon fel, valószínűleg az agyában lévő kapcsolatok hiányára vagy károsodásra utalt. A rendszer, mely információkat tárol vagy előhív a cerebral cortex memóriasejtjeiből úgy tűnt nem működött nála. Az édesapa többször játszotta azt Raunnal, hogy megmutatott neki egy süteményt, majd mikor Raun odafigyelt, elrejtette azt egy újságpapír mögé. Mikor a süti az újság mögé került, Raun számára többet nem létezett. Bears tanulmányokat olvasott agysérülést szenvedett betegekről és a maradandó sérülés lehetőségéről. Sok esetben véglegesen elpusztultak agysejtek, mégis néhány beteg új utakat talált, hogy beszéljen vagy járjon. Nem a megrongálódott sejtek kezdtek újra működni, hanem agyuk korábban nem használt részeit aktivizálták, kiterjesztve a létező agysejtek lehetőségeit. A betegek egy része megtette ezeket a lépéseket, míg mások károsodottak maradtak. A szakemberek nagy része ezeket az eredményeket a motivációnak tulajdonította. A szülők tudták, ha inspirálni tudnák Raunt, hogy kapcsolatot létesítsen velük, akkor fiuk talán új kapcsolatokat hozhatna létre agyában, új csatornákat nyithatna meg. Többre volt szükségük, mint, hogy partner legyen, Raunnak magának kellett vállalnia a vezető szerepet saját felépülésében.

Egyik este, amint Raun cipőivel játszadozott szülei szobájában, elhaladt a tükör előtt. Ezt már nagyon sokszor megtette, de most felfedezte önmagát a tükörben és percekig eljátszott képmásával. Ezek után sokkal határozottabb lett tevékenységeiben.

Lefekvés előtt Bears mindig eljátszotta a süti játékot Raunnal. A program 11. hetében az egyik este változás történt. Miután Bears újságpapírt helyezett a süti fölé, Raun egy percig a képeket

szemlélgette, majd felemelte az újságot, és mintha mi sem történt volna, megette a süteményt. Még egy fél óráig játszották ezt a játékot és Raun minden süteményt megtalált, bárhova rejtette azt apukája.

“Bár mindig azt szerettem volna, hogy Raun megtalálja a süteményt, soha nem keseredtem el, ha ez nem sikerült. Azt tanítottuk magunknak és azoknak, akik segítettek bennünket, hogy a “mi van” és ne a “mi lehetne” vagy “mi lehetett volna” játékát játsszuk. Ne aggódjunk a jövő, ne bánkódjunk a múlt miatt. Csak szeressük Raunt és dolgozzunk vele minden pillanatban. Ez volt a titok.”

Raun eddig, ha kirakóval játszott, egyszerre csak egy részt tudott a helyére rakni. Ezek után az egész puzzle egymaga ki tudta rakni mindenféle irányítás nélkül. Ha valóban el tudott raktározni, majd előhívni információkat, akkor a tanulási képességei nagymértékben növekedtek. Bár a szülők felismerték, hogy ez a mérföldkő mit jelenthet, arra bátorították egymást, hogy ne alakítsanak ki elvárásokat, hanem engedjék Raunak, hogy képességei saját tempójában fejlődjenek. Bíztak abban, ha Raun akar és tud, akkor fog többet tanulni.

„Elsősorban az attitűd olajozta programunk kerekeit, tette a Raunnal való munkát egyenletessé. Ha elkezdenénk ítélni Raun vagy magunk felett, az elvonná figyelmünket attól, hogy egyszerűen csak elfogadjuk és szeressük őt, és aláásná programunk könnyedségét, gyöngédségét, hatékonyságát. Másodsorban, ha Raun tanulásának mérhető jeleit tennénk saját képességeink bizonyítékává, akkor nyomás alá helyeznénk saját magunkat és Raunt is, ami megváltoztatná alapszándékunkat. Ilyen aggodalom csapdává válna, és oda vezetne, hogy elkezdenénk nyomni (*siettetni, változásra, fejlődésre készíteni erőszakosan – fordító*) Raunt, és ezzel arra ösztönözni őt, hogy visszanyomjon. Raunt tettük saját maga tanárává. Bár kezdeményeztünk tevékenységeket, minden játék és interakció az ő engedélyével jött létre. Ha más iránt mutatott érdeklődést, követtük őt.”

A program 12. hetében egy orvos ismét megvizsgálta Raunt. A Gesell fejlődési skálán felmérve őt, a következő eredményeket kapta: Raun 20 hónaposan körülbelül 8 hónapos szinten funkcionált a szociális és nyelvi fejlődés terén. Nagymotoros képességek tekintetében majdnem korának megfelelő szintet ért el. Játékában képességek egész skáláját mutatta: 8 hónapos szinttől 14 hónapos szintig. Raun továbbra is echolált. Soha nem használt szavakat értelemszerűen. Mint ahogy korábban, szülei

most is leegyszerűsítették beszédüket, a szavak helyett szórészeket használtak, pl. vi - víz helyett (wa- water). Felnagyították gesztusaikat, lelkesen mutattak tárgyakra, és tisztán, érthetően egyszerű szavakat használtak a tárgyak megnevezésére. A nyelvhasználat hasznosságát akarták megmutatni Raunnak. A szándékuk az volt, hogy felébresszék Raun vágyát arra, hogy szavakkal kommunikáljon. Raun kommunikáció gyanánt használta a sírást. Az új stratégia az lett, hogy amikor Raun sírt, családtagjai figyeltek rá, de zavarodottnak mutatkoztak. Megpróbálták kitalálni, mit szeretne, de eltévesztették a célt. Például, ha a hűtő előtt sírt, mindennek a nevét kimondták, amire Raun gondolhatott. Amikor kitalálták mit is akart Raun, ő gyorsan reagált és abbahagyta a sírást. Ezek után a szülők többször rákérdeztek arra a dologra, amit Raun akart, hangosan kimondva annak a nevét, és gratuláltak a próbálkozásához. A szülők azt szerették volna, hogy Raun lássa, hogy a beszéd hasznosabb, mint a sírás, gyorsabban célt ér vele. Egyik héten, minden figyelmeztetés nélkül Raun visszautasította a részvételt a játékokban, abbahagyta a munkát. Elkezdett dobálni dolgokat és sírni minden látható ok nélkül. Nem figyelt oda, ha beszéltek hozzá. A harmadik reggelre az addig kialakult szemkontaktus is csökkent, és a pörgetések, ringatózások erőteljesebbek lettek. A fizikai kontaktust is gyakran visszautasította. Kiszámíthatatlan, szeszélyes lett. A szülők nem tudták mi történhetett. Talán valamit közölni akart a viselkedésével, talán a sírására adott zavarodott reakció ellen tiltakozott. Érzékenyek akartak lenni viselkedésére. A formális együttlétek idejét lecsökkentették 12 órától napi 2-6 órára. A fennmaradó időt véletlenszerű stimulálásra, játékokra használták, arra bátorítva Raunt, hogy irányítsa az interakciót. Néhány nap múlva újra elkezdett reagálni, erősebbnek, boldogabbnak, lelkesebbnek tűnt. A sírással való kommunikáció folytatódott, sőt erőteljesebb lett. Raun sokszor mérgesnek mutatkozott. Egyik nap a csapnál állt és sírt. Samahria megmutatta neki a kanalat, villát, szivacsot, végül egy üres poharat. Raun minden alkalommal erősebb sírással válaszolt. Végül anyukája megtöltötte a poharat vízzel és odaadta neki, azt mondva:

“Víz Raun. Itt van, vi. Mondd azt, hogy vi. Itt van, vi.”

Ez a nap folyamán megismétlődött. Raun megint vizet kért. Samahria letérdelt mellé, és megkérdezte tőle mit szeretne, arra bátorítva, hogy mondja meg.

„Hirtelen, a szemét hunyorítva, mintha minden erejét összeszedné, egy szónak adott utat torkán keresztül. Tiszta és erőteljes hangja betöltötte a szobát. Azt mondta vi. Samahria felpattant és

teletöltötte a poharat vízzel” majd lelkesen ünnepelte fiát. A nap folyamán Raun még 3 másik szót használt adekvátan: le, több, üv-üveg. Ezentúl ezek a szavak szótára részét képezték. Mivel Raun koncentrációs képessége nagymértékben nőtt, úgy határoztak, hogy a foglalkozásokat ezentúl nem a fürdőben, hanem egy nagyobb szobában tartják. Úgy gondolták, hogy Raun több zavaró körülményt tud tolerálni: ablakok, festmények, fényképek, polcok könyvekkel, szőnyeg a padlón. Raun elégedettnek tűnt, egyáltalán nem zavarta a sok inger, ami körülvette.

„Újabb szakasz kezdődött a programban. Ahogy Raun részvétele nőtt, úgy fejlődött tanulói mivolta. Úgy tűnt, mintha már évszázadokkal ezelőtt lett volna, amikor átkeltünk a hídon az ő világába. Most segíteni akartuk őt, hogy átkeljen ugyanezen a hídon a mi világunkba. A játéások egy részében nagyobb vezető szerepet vállaltunk fel. Ahelyett, hogy a teljes vezetést az ő kezében hagytuk volna, egy részét visszavettük, ajánlva játékokat, melyeket játszhatnánk. Kísérleteztünk, hogy lássuk érzékeny lesz-e jeleinkre, ahogy mi is azok voltunk az övéire.”

„Raun érintsd meg az orrodát. Tapsolj. Szuper! Meg tudod mutatni a szemedet? Nagyszerű, sikerült! Ez az! Te vagy a legjobb!” Készségesen követett bennünket. Néha zavarodottnak tűnt, de ahogy megmutattuk mire gondoltunk, ő megmutatta milyen ügyesen tud utánozni bennünket. Tudtuk, hogy minél inkább részt vesz ezekben a tevékenységekben, annál többet tanul.”

„Izgalmasság - valahogy ez volt a kulcs. Egyre jobban érezte magát, egyre inkább élvezte a játékokat és az interakciókat. Sokkal szabadabban fejezte ki érzelmeit. A szemei mintha beszélni tudtak volna. Érdeklődése, hogy más gyerekekkel legyen a parkban egyre nőtt. Egyre többet játszott testvéreivel, és egyre nagyobb örömmel figyelt rájuk.”

Az önstimuláló cselekvések ugyan folytatódtak, de csökkentek. Bár sokat létesített kapcsolatot, továbbra is 3-4 órát “izmusokkal” töltött. Raun szókészlete 7 szóra bővült. Az addigi szavak mellett megjelent az apa, anya, és a meleg. A program 18 hetében Raun unottnak tűnt, és a nap, mint nap jelentkező fejlődés abbamaradt. A szülők ismét a formális program csökkentésével válaszoltak. Raun egyre többet akart egyedül lenni, távolodott családjától. Nem mutatott örömet a testi kontaktus igénylő játékoknál. Egyre többször jelentkeztek dühkitörések. Raun bútorokat döntött fel a házban. A szülők először úgy gondolták, hogy nem reagálnak Raun viselkedésére, de az folytatódott, és veszélyes lett. A program során először kezdtek szóbeli tiltást alkalmazni. Ez nem segített, sőt olaj

volt a tűzre, erősítette Raun viselkedését. Raun egyre kevésbé vett részt játékokban. A szülők még inkább lecsökkentették a formális játékidőt és megpróbálták jeleket keresni, amiken elindulhatnának. Raun egyre szeszélyesebb lett. Ez hetekig így folytatódott. Még inkább csökkentették a játékok idejét, de továbbra is a szabadon maradt időkben egyszemélyesen foglalkoztak vele, engedve, hogy ő határozza meg az együtt töltött időt. Raun együttműködőbb lett, minél inkább figyeltek jelzéseire annál többet reagált. Majd ismét ellenállt az interakcióknak, távolabb került, és kevésbé reagált hallási, látási ingerekre. Elkezdett a semmibe bámulni, olyan volt, mintha nyelvét egyre kevésbé tudná kontrol alatt tartani. Az elvégzett orvosi vizsgálat azt mutatta, hogy Raun egészséges, egy kisebb torokgyulladás leszámítva. Talán az enyhe torokgyulladás ilyen nehézségeket okozott számára. A szülők korábban is azt tapasztalták, hogy a betegségek hatására kis mértékű regresszió lépett fel. A szóbeli kérések és Raun válaszai között egyre nagyobb idő telt el. Az emberi kontaktus ismét nehéznek bizonyult számára. Egyre gyakrabban és erőteljesebben sírt, nem használt szavakat és nem mosolygott. Mozdulati mechanikusak lettek, arca kifejezéstelen. Egyre többet végzett önstimuláló cselekvéseket, egyedül akart lenni. Kiszámíthatatlan lett, egyszer jól dolgozott, majd egyáltalán nem akart kooperálni. A szülők megpróbálták úgy közeledni Raunhoz, hogy az érthető legyen számára. Engedték, hogy visszahúzódjon, ha akar. Izmusai egyre erőteljesebbek lettek, gyakran elkerülte a testi kontaktust, szinte egész nap sírt. „Autistábbnak” tűnt, mint bármikor korábban.

Úgy döntöttek, hogy visszamennek a kezdetekhez, megpróbálják étellel felkelteni érdeklődését, csatlakoznak hozzá, bátorítják Raunt. Először saját érzéseiket, meggyőződéseiket kellett alaposan megvizsgálniuk:

„Vajon szeretetünk és jó érzéseink Raunnal kapcsolatban fejlődésétől függték? Valamiféle garanciát reméltünk, hogy előrelépése folytatódik, hogy mindig fejlődni fog és soha nem tér vissza korábbi autista állapotához? És most azt gondoltuk, hogy ez a nap jelenti az egész végét? Az egész hiábavaló lett volna? Se Samahriának, se nekem nem voltak elvárásaink Raunnal szemben. Ha bármilyen, egy kicsit is kényelmetlen érzésünk lett volna, az befolyásolta volna az együtt töltött időt. Ahogy megvizsgáltuk a feltett kérdéseket és érzéseinket, rájöttünk, hogy amíg egyikünk is rossznak ítéli Raun visszahúzóódását, a programunk alapját jelentő attitűddel kötünk kompromisszumot. Oly sokan látták fiunkat és családunk helyzetét rossznak vagy tragikusnak. Tudtuk, hogy ezek az ítéletek önmagukban nem léteznek, hanem gondolatainkat és meggyőződéseinket tükrözik. Tudtam,

függetlenül attól, hogy Raun mit tesz, nekünk egy boldog, békés, szerető helyet kell találnunk önmagunkban ahhoz, hogy egy igazán elfogadó és szerető kezet tudjunk nyújtani felé.”

Az elkövetkező napokban Raun nem változott, sőt minden nap, mintha kicsit távolabb került volna.

„Szeretni Raunt azt jelenti, hogy boldogok vagyunk vele most, ma, úgy, ahogy van. Lehet, hogy vannak álmaink számára, egy elképzelés, hogy milyenné válhat egyszer, de mindezek azt jelentik, hogy a jövőben járunk. Igazán, amink van, az mindig a mai nap és ma kell szeretnünk őt, boldognak lenni vele, ünnepelni az életét.”

A kilencedik napon ismét minden más lett. Raun szülei szemébe nézett, nem húzódott el a testi kontaktustól, sőt új szavakat kezdett használni, a rövidítések helyett teljes szavakat mondott. A hét végén a szülők Raun szókinccseként 75 szót számoltak össze. Később ugyanazon a napon Raun kézen fogta anyukáját, és a játszó szobába vezette. Üzenete egyértelmű volt. Dolgozni, tanulni, kapcsolatot teremteni, beszélni akart. Lelkesedése sokkal erősebb lett.

24 hónapos korában a szülők ismét elvitték Raunt egy orvosi vizsgálatra oda, ahol 4 hónappal azelőtt jártak. Az orvos ismét a Gesell fejlődési skálát használta. A vizsgálat azt mutatta, hogy Raun a tesztek felénél korának megfelelő szinten teljesített, a másik felénél pedig 30-tól 36 hónapos kornak megfelelően. A következő hat hónap során Kaufmanék tovább dolgoztak fiúkkal. 2,5 éves korában Raun kifejezte érzelmeit, kíváncsi volt, kreatív és boldog. 14 szóig terjedő mondatokat használt. Képzeteiben fantázia lényeket alkotott, és megjelenítette játszótársait, hangjukat és személyiségjegyeiket utánozva. Felfedezte a zongorát, dalokat játszott, amiket édesanyjától tanult. Megismerkedett az ábécével, megtanult több, mint 50 szót betűzni.

Több mint két évig folytatták még Kaufmanék fiúkkal a programot. A 3. születésnapjára Raun a leglelkesebb és kooperatívabb tanuló lett. Jobban élvezte az ismeretszerzést, mint nővérei. A program felébresztette vágyát, hogy felfedezze és megértse önmagát és a világot maga körül.

„Életünk minden aspektusa megváltozott a fiúkkal való munka hatására.

Közelebb kerültünk egymáshoz, mint család. Lányaink, bár még mindig fiatalok voltak, legkedvesebb barátaink és munkatársaink lettek. Samahria és én erősebbekké váltunk, hogy megfeleljünk Raun által támasztott kihívásoknak, és mindketten hálásak voltunk ezért a lehetőségért.” Az apuka úgy

határozott, hogy bezárja üzletét, és minden energiáját fia programjának szenteli. „Úgy érzem, hogy olyan sok évet töltöttem válaszok után kutatva, és most Raunnal az életem alapja szilárdnak, megismerhetőnek, hihetetlennek tűnik. Segíteni őt a legjobb, a legeslegjobb! Még inkább ezt akarom csinálni. Még ha mindenem is, amim van elúszik, legalább megpróbáltam. Ez az, amit a gyermekeimnek mondani akarok, ha elég nagyok lesznek ahhoz, hogy megértsék: kövesd az álmaidat. Talán a nagyobb kockázat, ha nem hallgatunk arra a hangra odabenn.”

Két hónappal később az apuka írt egy cikket a New York Magazinnak “Elérni az elérhetetlen gyermeket” címmel. Ezek után megjelent a Son-Rise könyv eredeti formájában, ami a család és Raun történetét tartalmazza.

Samahria és Bears folytatták a programot Raunnal, aki továbbra is szépen fejlődött. Bár többet nem lépett vissza autista világába, észrevették, hogy ha nem foglalkoznak vele, kevésbé lesz interaktív az emberekkel és érdeklődő a világ iránt. Segítettek neki, hogy megtegye a következő nagy lépést, hogy eljusson a képzeleti játékokhoz.

Raun negyedik születésnapja után a szülők úgy vették észre, hogy nem számít, hol dolgoznak fiukkal. Ezért bővítették környezetét állatkerti, éttermi, New Yorki kirándulásokkal.

Eltelt még egy félév. Ahogy Raun egyre önállóbb és határozottabb lett, egyre több és több szabadidőt engedtek neki. Raun lassan kinőtte a programot. Raun életének következő állomása az óvoda volt. Kaufmanékat hétről hétre, sokszor naponta családok keresték fel, hogy segítséget kapjanak.

“Mindenkinek segíteni akartunk, de figyelmeztettük ezeket az anyukákat és apukákat, hogy garanciákat nem adhatunk. Még ha át is veszik attitűdünket, és hasonló programot alkotnak gyermeküknek, a végeredményt nem lehet megjósolni.

Bár hittünk abban, hogy egy ilyen utazás szeretettel és elfogadással telve csak ajándék lehet a gyermeküknek és mindannyiuknak. Bryn, Thea és más önkéntesek továbbra is segítettek bennünket, a legmeglepőbb segítségünk maga Raun volt (6 évesen). amikor találkozott a szülőkkel lelkesedéstől sugárzott. Mikor találkozott a gyerekekkel teljességgel jól érezte magát. Új barátait kiszámíthatatlannak, viccesnek, érdekesnek találta.”

Raun a "normál" iskolát minden probléma nélkül kezdte el. Szinte végig csupa A osztályzata volt, ami a legjobb. Élvezte a teniszt, röplabdát, de a kedvenc sportja a beszéd volt. Szerette a gondolatokban gazdag beszélgetéseket, ha próbára tevő kérdéseket kérdezhetett az emberektől, politikusoktól, tudósoktól. Mindig megpróbálta megfejtetni, hogyan is működnek a dolgok. Az általános iskola után a gimnáziumot is szinte csupa A-val végezte el. Közben folyamatosan segített a különleges gyermekekkel Kaufmanékhoz érkező családoknak. Tanulmányait Amerika egyik vezető egyetemén folytatta. Fő tantárgya az orvosi etika volt. Később egy oktatási központ vezetője lett. A könyv megjelenésekor 30 éves és az Option Központ munkatársa, felnőtt programokon tanít.

„Ez az út „több volt, mint egy oktatási program végrehajtása. Hozzáállásunk és meggyőződéseink az életről, a szíve és lelke lett annak, amit tanítottunk. Mielőtt bármelyikünk igazán el tudta volna fogadni Raunt, meg kellett tanulnunk önmagunkat elfogadni. Mielőtt meg tudtunk szabadulni ítéleteinktől, fel kellett ismernünk azokat. Mielőtt szeretni, igazán szeretni tudtunk, boldogságot kellett találnunk önmagunkban - mert a kényelmetlenségek megakadályoztak bennünket, hogy nyitottak és jelen legyünk az események során. Raunnak segíteni önmagunk próbára tevését jelentette a legmélyebb szinten. Bár Samahria és én még mindig az utat kerestük, és biztosan nem értük el tökéletességet abban, amit megértettünk, egy álmot tartottunk a kezünkben. Gyönyörűbbet, mint amit valaha is elképzeltünk. És néztük, amint életre kel az álom kísérletünk során, hogy elérjük a fiunkat.”